



Fólkaskúlin

DANSKT

9. FLOKKUR

Framseting

Mánadagur 28. august 2023
Kl. 10.15-13.45



Tú skalt velja eitt av hesum evnum og skriva um tað:

1. I morgun er der også en dag s. 3

Skriv et *essay med udgangspunkt i Anders Odbjergs sang og musikvideo.

w

Overskrift: I morgun er der også en dag

2. Lykke for mig s. 5

Skriv en *blog om, hvad lykke er for dig.

Overskrift: Lykke for mig

3. Berusede ingen adgang? s. 7

Skriv et *debatindlæg om adgangskravet til gymnasiefester i Thisted.

Overskrift: Berusede ingen adgang?

4. Tik Tok og min bog s. 10

Skriv din anmeldelse af en god bog, du har læst.

Overskrift: Tik Tok og min bog

5. Lærer vi ingenting? s. 12

Giv en analyse og fortolkning af reklamefilmen *Lærer vi ingenting?*

Overskrift: Lærer vi ingenting?

1. I morgen er der også en dag

Skriv et *essay med udgangspunkt i Anders Odbjergs sang og musikvideo *I morgen er der også en dag*. I dit essay skal du bl.a. komme ind på følgende:

- Hvordan skal titlen forstås?
- Hvad er det, Anders vil udtrykke i sangen?
- Hvordan er dit forhold til sangens indhold?

Overskrift: I morgen er der også en dag

I morgen er der også en dag

Vers 1 Alle har et ar et sted
Flyver højt, falder ned
Selv de dybeste sår de ka' hele
Men i dag har du svært ved at se det, og det' hårdt
Jeg henter dig et sted
Vi ser solen går ned
Jeg har rødvin og smøger, du ta'r bare
Sidst var det mig, og du var der

Omkvæd Du' gået i sort
Du siger, livet er lort
Du ka' sove i tusind år - jeg er her, når du vågner
Du føler dig svag
Men lyset vender tilbage
I morgen er der ogs' en dag
Uh-uh-uh-uh-uh, uh-uh-uh-uh-uh-uh
Uh-uh-uh-uh-uh-uh-uh
Du føler dig svag
Men tro mig, lyset vender tilbage
For i morgen er der ogs' en dag

Bro Ah-ah-ah-ah-ah-ah

Vers 2 Du' ikk' til besvær
 Skjul ikk' tårer her
 For de løber så fint på din kind nu
 Og det letter dit hjerte, det ved du ogs' godt

Omkvæd Du' gået i sort
 Du siger, livet er lort
 Du ka' sove i tusind år - jeg er her, når du vågner
 Du føler dig svag
 Men lyset vender tilbage
 I morgen er der ogs' en dag

Andreas Odbjerg, 2021

Filmsbrotið liggur
á framsíðuni saman
við uppgávuni undir
"fylgiskjøl"

**Et essay er en tekst, hvor du udtrykker dine tanker og meninger om emnet. Du kan fremstille og omtale problemstillinger uden selv at kende den fulde sandhed. Du kan udtrykke din tvivl om, hvad du skal mene, og du kan med din tekst få læseren til at tænke sig om.*

2. Lykke for mig

Skriv en *blog om, hvad lykke er for dig.

Du kan lade dig inspirere af tekststykkerne og billederne om lykke her på siden.

Du skal bl.a. komme ind på følgende:

- Hvad er definitionen på lykke ifølge dig?
- Hvad er lykke for dig?
- Hvornår føler du dig lykkelig?
- Kan man vælge at være lykkelig?

Overskrift: Lykke for mig

Definition på begrebet *lykke*:

Følelse af dyb glæde over og stor tilfredshed med den (livs) situation man befinder sig i.

ordnet.dk

Lykke, fyldig eller rig tilstand, en tilværelse, der lykkes og er præget af tilfredshed og glæde.

Et lykkeligt liv er et godt liv, ofte anset for det højeste gode.

denstoredanske.lex.dk



<https://www.istockphoto.com/photos/jasmina007-photos>



<https://danskprojektleedelse.dk/community/baegeret-er-halv-fylt-eller/>



<https://guldstiletter.dk/velkommen-foraar>



<https://idenyt.dk/haven/terrasse/saadan-skaber-du-hygge-paa-terrassen/>

** En blog er en slags offentlig dagbog - man kan skrive om alt, der har ens interesse; både hvad der sker i ens dagligdag eller om et konkret emne.*

3. Berusede ingen adgang?

Læs artiklen og skriv et *debatindlæg om adgangskravet til gymnasiefester i Thisted. Du skal bl.a. komme ind på følgende:

- Hvad er rektors argumenter for at kræve en promilletest før en fest?
- Hvilken holdning har du til, at skolen blander sig i de unges drikkevaner til fester?
- Hvad er en god alkoholkultur?
- Hvilke erfaringer har du selv med fester og alkohol?

Overskrift: Berusede ingen adgang?

Gymnasium vil teste elevens promille før adgang til fest



Fulde elever må ikke komme til fest på gymnasiet

Kun ædru elever får adgang til introfest på gymnasiet

Foto: Ólafur Steinar Gestsson / Ritzau ScanpixI samarbejde med TV Midtvest af Lærke Nord Hansen/13. aug 2022

Når elever på Thisted Gymnasium ankommer til introfesten på fredag, bliver det i helt ædru tilstand. I hvert fald hvis de vil ind.

Skolen har indført nultolerance over for druk, før festen begynder. Ifølge rektor handler det om at komme ”dødsdrukkulturen” til forfesterne til livs.

- Jeg synes, vi som offentlig institution er nødt til at være med til at nedbringe alkoholindtaget blandt unge. Det er ikke særligt fedt at få europæiske kollegaer på besøg, og de bliver så chokeret over vores alkoholkultur, og jeg krummer tæer over, at ølbong og drukspil stolt vises frem på sociale medier af eleverne, siger rektor Søren Christensen.

Sundhedsstyrelsens anbefaling

I forbindelse med skolestarten på landets gymnasier og erhvervsuddannelser modtog Søren Christensen og de andre rektorer et brev fra Sundhedsstyrelsen og gymnasieorganisationer.

I brevet skriver Sundhedsstyrelsen, at styrelsen i foråret 2022 har skærpet sine udmeldinger om unges indtag af alkohol.

Det betyder blandt andet, at Sundhedsstyrelsen nu helt fraråder børn under 18 år at drikke alkohol.

I gennemsnit dør én ung om måneden i Danmark relateret til alkohol

Sundhedsstyrelsen i skriftlig opfordring til gymnasier

- Der er kommet mere viden om, hvordan alkohol skader hjernens udvikling, imens man er ung – blandt andet med hensyn til hukommelse, læring, planlægning, beslutninger, impuls kontrol og sprog. Samtidig ved vi, at unge, der drikker store mængder alkohol på én gang, er i øget risiko for ulykker, vold og uønsket sex. En undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed viser, at der i gennemsnit dør én ung om måneden i Danmark relateret til alkohol, skriver styrelsen i brevet.

Derfor opfordrer Danske Gymnasier, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier og Sundhedsstyrelsen gymnasierne til at lave flere sociale arrangementer uden alkohol og til kun at skænke drikkevarer med en alkoholprocent på højst 5 procent.

Det er de anbefalinger, som Thisted Gymnasium har tænkt sig at følge, fortæller rektor Søren Christensen.

- Det skal være trygt at være til fest på Thisted Gymnasium. Jeg kan godt forstå, at unge har lyst til at drikke alkohol sammen, og det kan være nemmere at være social, hvis man har fået en lille smule alkohol, men vi skal kunne feste under gode, trygge rammer, forklarer han.

Søren Christensen fortæller, at der er god dialog mellem skolen og eleverne og at ændre alkoholkulturen på Thisted Gymnasium til det bedre. Foto: Karl Erik Lørup

Puster før festen

Derfor skal alle elever være ædru, når de ankommer til skolens fest. Er der mistanke om, at en elev er påvirket, skal vagten tjekke elvens promille med et alkometer.

Til introfesten på Thisted Gymnasium er alle skolens godt 500 elever inviteret, og rektoren håber, at de fleste vil komme til festen – og også komme indenfor.

- Jeg håber, vi tager tre og ikke 50 i døren, som har drukket inden festen.

“Mange af vores 1.g’ere er ikke vant til druk, før de begynder på gymnasiet, og de skal have en god start på gymnasietiden uden at alkohol er dét, vi samles om.

SØREN CHRISTENSEN, REKTOR, THISTED GYMNASIUM

Og selvom flere af de unge er over 18 år og ifølge rektor Søren Christensen er fornuftige unge mennesker, så mener han, at det er skolens pligt at hjælpe de unge til en anden festkultur.

- Det er principielt ikke vores opgave at sørge for, at de ikke har drukket. Men jeg synes ikke, vi kan være bekendt som offentlig institution at understøtte en usund drukkultur. Det er også det offentlige, som skal betale regningen bagefter i vores sundhedssystem. Og jeg har én gang siddet hos forældre, som har mistet en søn i et trafikuheld på grund af spritkørsel. Det synes jeg ikke, vi kan være bekendt at understøtte, siger Søren Christensen.

Flytter festen uden for skolen?

Store udendørs fester i Dyrehaven i København har i denne weekend skabt debat.

I kølvandet på Sundhedsstyrelsens anbefalinger har flere gymnasier valgt at forbyde alkohol til skolens introfest.

Styrelsen anbefaler nemlig en periode, hvor alkohol forbydes på gymnasier.

- I tillæg hertil er det Sundhedsstyrelsens forslag, at skolerne indfører en karensperiode for fester og arrangementer med alkohol, således at alle nye elever kan begynde på deres uddannelse og danne sociale relationer, uden at der er et pres for at drikke alkohol, og uden at det bliver alkoholen, der bliver det samlende. En karensperiode kan gå fra skolestart til efterårsferie, står der i brevet.

Dén opfordring har mødt kritik fra organisationen Danske Gymnasieelevers Sammenslutning. For et forbud mod alkohol vil kun få unge til at fravælge festerne på skolen og feste et andet sted, argumenterer organisationens forkvinde, Madeleine Steenberg Williams.

- Det betyder mere utrygge fester, end hvis det havde foregået på skolerne med alkohol. Det er ærgerligt, at skolen ikke faciliterer festen, siger Madeleine Steenberg Williams til TV 2.

Men unge i Thisted kommer formentlig ikke til at vælge gymnasiefesterne fra, mener rektor på Thisted Gymnasium Søren Christensen.

- Jo, det kan jeg være bange for, men det er ikke gymnasiets rum, som vi har ansvaret for. Og vores fester er faktisk meget attraktive. Der er mange, også unge, som ikke går på skolen, som gerne vil med til festerne. Men jeg kan kun forholde mig til, hvilken fest vi har på skolen, og her vil vi forsøge at vise de unge, at man kan have en god fest uden at være døddrukken, siger rektoren.

En god fest uden alkohol

Derfor får eleverne til introfesten også mad inden festen starter for ikke at drikke alkohol på tom mave. Og derudover serverer skolen kun alkohol med en lav alkoholprocent som for eksempel Breezers, forklarer rektoren.

- Hvis vi spoler tiden et par år tilbage, så var der nogen, der aldrig kom ind til festen, fordi de lå ude i hækken og havde drukket alt for meget. Vi vil gerne kunne have det sjovt på Thisted Gymnasium, men det er ikke sjovt, at rydde op efter bræk over det hele.

Derfor kommer skolen også til at satse på flere andre aktiviteter end druk til fremtiden fester, slår Søren Christensen fast.

- Vi vil gerne vise de unge, at man kan have det sjovt uden alkohol. Mange af vores 1. g'ere er ikke vant til druk, før de begynder på gymnasiet, og de skal have en god start på gymnasietiden, uden at alkohol er dét, vi samles om.

**Et debatindlæg er en tekst, som udtrykker en holdning og kræver stillingtagen*

4. Tik Tok og min bog

Læs artiklen og om boganmeldelser på Tik Tok.
Forestil dig, at du skal anmelde en bog på Tik Tok.
Skriv din anmeldelse af en god bog, du har læst.
I din anmeldelse skal du bl.a. komme ind på følgende:

- resumé
- læseoplevelsen
- eksempler på det bedste ved bogen
- målgruppe
- antal stjerner

Overskrift: Tik Tok og min bog

TikTok giver unge lyst til at læse - Biblioteker oplever lange køer

AF Malene Ruwald og Karen Orris Maschorek
7. JAN 2023



Der er pludselig blevet rift om bøger, der har stået glemt på bibliotekets hylder. Det er unge mennesker, der udlåner bøgerne efter anbefalinger på det sociale medie TikTok.

13-årige Marie My Metzsch fra Aabenraa har ligesom mange andre unge fundet lysten til at læse på det sociale medie.

Boganmeldelser på det sociale medie TikTok har fået flere unge til at læse bøger. 13-årige Marie er en af dem

Fem populære titler på TikTok:

- 'Tilstå' af Colleen Hoover (2019)
- 'Det ender med os' af Colleen Hoover (2019)
- 'Vi var løgnere' af E. Lockhart (2014)
- 'Achilles Sang' af Madeline Miller (2013)
- 'Evelyn Hugos 7 ægtemænd' af Taylor Jenkins Reid (2022)

- Når jeg ser en anbefaling på TikTok, får jeg lyst til at læse bogen, så jeg kan se om, jeg er enig i

anbefalingen. Og så kan man jo fortælle det til veninderne, hvad man synes om den, siger Marie My Metzsch.

På TikTok sorteres indhold ved hjælp af hashtags. Her findes hashtagget BookTok, hvor primært unge anbefaler hinanden bøger.

Når jeg ser en anbefaling på TikTok, så får jeg lyst til at læse bogen.

Boganbefalingerne på TikTok har fået unge mennesker til at hive bøgerne ned af bibliotekernes hylder. Der er også opstået lange køer til bestemte titler, der trender på TikTok.

- Nogle af de bøger, der er populære blev udgivet for ti år siden, men pludselig opstår de igen fra asken. Det er helt vildt, siger bibliotekar på Aabenraa Bibliotekerne, Lillian Buckley.

Fra ung til ung

Boganbefalingerne fanger de unge bedre på TikTok, end når de møder en boganmeldelse i skolen eller i butikken, fortæller en ekspert.

På TikTok bliver der nemlig talt i et sprog, som de unge forstår.

- TikTok er et sted, de kender. De er vant til sproget og formatet. Så her formidler man sprog og litteratur i øjenhøjde med de unge, fortæller Christian Mogensen, specialkonsulent hos Center for Digital pædagogik.

Jeg vil meget hellere bruge mine aftener på at læse end at se tv.

For et halvt år siden læste 13-årige Marie ikke mange bøger. Det ændrede sig, da hun fik øjnene op for boganbefalingerne på TikTok.

- Jeg vil meget hellere bruge mine aftener på at læse end at se tv, siger hun.

Det er ikke lange anbefalinger, der skal til for at overbevise de unge om at læse en bog. Faktisk er videoerne på TikTok med boganbefalinger ofte kun 15 sekunder lange.

TikTok er fremtiden for bibliotekerne

Den store interesse for bøger, der er kommet blandt flere unge med TikTok, er en gylden mulighed for bibliotekerne, mener en ekspert.

- Hvis bibliotekerne begynder at være med i samtalen på TikTok, så kan vi måske få en lidt mere kvalificeret formidling. Og få de unge til at bevæge sig over i andre genrer end young adult og fantasy, siger Christian Mogensen, specialkonsulent i Center for Digital Pædagogik.

Biblioteker med en profil på TikTok:

- Hørsholm
- Horsens
- Glostrup

Det gode råd fra eksperten er der allerede nogle biblioteker, der har taget til sig. Mens nogle kommuner er mere tilbageholdne med brug af det sociale medie TikTok.

I Aabenraa er bibliotekar Lillian Buckley også personligt flittig bruger af TikTok og især underkategorien BookTok. Hun er ikke i tvivl om, hvor vigtigt TikTok er for bibliotekerne lige nu.

- Den største udfordring lige nu er at have de bøger på hylden, der trender på BookTok. Når de er så efterspurgt, så kan jeg ikke altid have dem hjemme, siger hun.



**En boganmeldelse er en tekst, hvor anmelderen fortæller om en oplevelse, skriver sin mening, og giver sin anbefaling til læseren. Det er derfor en meget subjektiv tekst, som bygger på anmelderens egen smag og egne holdninger. En anmelder skal fange læserens interesse uden at afsløre for meget for læseren.*

5. Lærer vi ingenting?

Giv en analyse og fortolkning af reklamefilmen *Lærer vi ingenting?*

I din analyse skal du bl.a. komme ind på følgende punkter:

- afsenderen
- din umiddelbare oplevelse
- den historie, videoen fortæller
- filmtekniske virkemidler
- stemningen
- målgruppen
- budskab

Hvordan skal titlen forstås?

Hvad synes du om reklamefilmen og dens budskab?

Hvorfor har producenten valgt at have lave en animationsfilm i stedet for en spillefilm med virkelige personer?

Overskrift: Lærer vi ingenting?



Lærer vi ingenting?

Kræftens Bekæmpelse

Måske du har det ligesom katten? Eller fåret i flokken? Ingen er i tvivl om, at det hverken er sundt eller en langsigtet god plan at ryge. Vi mangler ikke viden. Alligevel er det hver fjerde i aldersgruppen 18-24, som ryger. Hvorfor skal hver generation gøre sig de erfaringer med tobak, som ender med at koste hver anden ryger livet?

Kræftens bekæmpelse, 2022

Filmsbrotið liggur
á framsíðuni saman
við uppgávuni undir
”fylgiskjól”